

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”

SCRIITORII MOLDOVEI - COPIILOR

LIDIA CODREANCA

Chișinău 2019

...Caut în condei
Cuvântul
Ca pe o haină scumpă
În care s-o îmbrac.

(Lidia Codreanca)

Poetă, prozatoare, conferențiar universitar, cercetător științific, Lidia Codreanca s-a născut la 18 iulie 1954 în s. Sinești, Ungheni.

Face studii la școala medie din localitate (1971), Facultatea de Filologie a Universității de Stat din Moldova (promoția 1976), doctorantura pe lângă Catedra Limbă Română, Lingvistică Generală și Romanică a USM (1998). Doctor în filologie (2001) cu tema „Funcționarea limbii române în instituțiile de învățământ laic din Basarabia (1812-1918)”.

A activat la Catedra Filologie Clasică a Universității de Stat (1976- 1982); colaborator literar la revista pentru copii „Steluța” (actualmente „Alunelul”) (1982-1992); profesoară de limba română la Catedra Filologie Clasică a Universității de Stat din Moldova (din 1992); conferențiar universitar la Catedra Filologie Romanică a Universității Libere Internaționale din Moldova (2007-2010).

În prezent este cercetător științific superior la Institutul de Filologie al AȘM, sectorul Istoria limbii, dialectologie și onomastică. Debutază în 1978 cu nuvele în revista „Moldova”.

Ca prozatoare s-a afirmat prin cărțile pentru copii. Debutul editorial se produce în 1984 cu culegerea de proze pentru copii *Crai nou*, semnând ulterior și alte volume de povestiri, precum: *Calul lui Făt-Frumos* (1988), *Sania cu zurgălăi* (2001, reeditată în 2010), *În pădurea veveriței* (2015) ș. a.

Semnează cărți pentru adulți: *Zăpada mieilor* (1987), *Elegii de Parnas* (1994), *La prohodul iubirii* (2007), *101 poeme* (2011), *Naturi statice cu tăceri* (2012), *Târziu te-am iubit, Doamne...* (2015) ș.a.

A mai publicat studii științifice: *Sociolingvistica, mic dicționar terminologic* (2002), *Limba română în Basarabia* (1812-1918) (2003), *Latina vulgară* (coautor, 2007), *Realități Basarabene, Două mentalități și o singură limbă* (pagini necunoscute din istoria limbii române din Basarabia, 2012), *Lumea antică: Personalități, evenimente, fapte diverse* (2015) ș. a.

Alcătuiește și editează în colaborare: *Pagini alese din literatura pentru copii* (1993, reeditată în 1994, 2002), *Primul meu dicționar* (1994), *Crestomație pentru instituțiile preșcolare* (1994), *Ecouri poetice din Basarabia* (antologie de versuri în limba franceză, 1998), *Antologia poeziei de dragoste* (1999), *Iubire de metaforă* (antologie de versuri, 2001) ș. a.

Suține în presa periodică un șir de rubrici: „Ghid de civilizație antică” (2002-2010) și „Antiquitas recidive” (2010-2014) în revista pentru copii și adolescenți „Noi”; „Realitatea așa cum e” (2008-2014) în „Literatura și arta”; „Ghid spiritual” (2011-2014) – revista „Moldova”; „Din comoara sfinților” – „Florile dalbe” (începând cu 2014).

Devine membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova în 1987, iar din 2009 este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

A fost nominalizată pentru titlul „Femeia anului 2000-2001 pentru cercetare”, acordat scriitorilor și publiciștilor de către Centrul Internațional de Biografii din Cambridge și inclusă în Dictionary of International Biography (2000).

Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova (2003), laureată a Premiului Salonului Național de Carte de la Chișinău (2003, 2008, 2013), Premiului „Carte Cognitivă” la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret (pentru cartea *Lumea antică*, 2016).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Două mentalități și o singură limbă: pagini necunoscute din istoria limbii române din Basarabia / Lidia Codreanca. – Ch.: [s. n.], 2012. – 60 p.

Elegii de Parnas / Lidia Codreanca. – Ch.: [s.n.], 1994. – 65 p.

În pădurea veveriței: povestiri pentru copii / Lidia Codreanca. – București: eLiteratura, 2015. – 98 p.

La prohodul iubirii...: poezii / Lidia Codreanca; pref.: Viorel Dinescu. – Ch.: [s.n.], 2007. – 119 p.

Limba română în Basarabia (1812-1918) / Lidia Colesnic-Codreanca. – Ch.: Museum, 2003. – 152 p.

Naturi statice cu tăceri / Lidia Codreanca; cop., conc. graf.: Brândușa Colesnic. – Ch.: Lumina, 2012. – 92 p.

Realități Basarabene (2008-2011): eseuri lirice / Lidia Codreanca. – Ch.: Iulian, 2012. – 192 p.

Sania cu zurgălăi: [povestiri] / Lidia Codreanca; imag., cop.: Cezara Kolesnik. – Ed. a 2-a. – Ch.: Epigraf, 2010. – 68 p.

Târziu Te-am iubit, Doamne... / Lidia Codreanca; ed. îngrijită de protoiereul Octavian Moșin. – Ch.: Pontos, 2015. – 264 p.

Referințe critice

Ciocanu, Ion. Lidia Codreanca: valențe ale narațiunii colocalizate // Ciocanu, Ion. Scriitori de ieri și de azi / Ion Ciocanu. – Ch., 2004. – P. 407-409.

Codreanca Lidia // Femei din Moldova: encicl. – Ch., 2000. – P. 74-75.

Furdui, Galina. Elegii de Parnas // Furdui, Galina. Tangențe policrome: eseuri, portrete, creionări / Galina Furdui. – Ch., 2009. – P. 140-142.

Grati, Aliona. Lidia Codreanca în căutarea desăvârșirii // Grati, Aliona. Cronici în rețea: metaliteratura.net / Aliona Grati. – Iași, 2016. – P. 274-278.

Lidia Codreanca // Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților: dicț. biobibliogr. / alcăt.: Maria Harea, Elena Cugut. – Ed. a 2-a rev. și adăug. – Ch., 2004. – P. 99-101.

Răileanu, Vitalie. „AlfaBetul spovedaniei” exprimate prin poezie // Răileanu, Vitalie. Totul la prezent: (recenzii și prezentări literare) / Vitalie Răileanu. – Ch., 2010. – P. 71-73.

Zbârnciog, Vlad. Codreanca Lidia / Vlad Zbârnciog // Dicționarul scriitorilor români din Basarabia: 1812-2010. – Ed. a 2-a rev. și compl. – Ch., 2010. – P. 157-158.

Referințe

*Nu mă ascund
în dosul cuvintelor
masca evlaviei
n-o mai port
tresar
ori de câte ori
coboară raza Luminii
să deschidă ochiul
unui suflet
mort.*

(Lidia Codreanca „Divinitate”)

Lidia Codreanca ocupă și ea un loc notabil în frontul câștigat de vestita pleiadă basarabeană a poezilor care nu cred în noblețea turnului de fildeș, nici în talentul biblic ce urmează a fi dezgropat peste o sută de ani, ci, dimpotrivă, preferă să coboare în stradă, cu lampa lui Diogene în mână cu singura dorință de a ajunge la inima nefericiților noștri concetățeni.

Viorel Dinescu

Înrudită cu arta picturii, poezia Lidiei Codreanca caută desăvârșirea în notațiile „tăcerii”, în pensulațiile lirice evanescente. Ale ei „Naturi statice cu tăceri” sunt în căutarea desenului artistic ce va surprinde esențe misterioase, stări nepământene: „Sunt/un explorator/de tăceri/și trec prin cuvinte/ca văzduhul printre morminte”.

Aliona Grati

Lirismul dens, intensitatea trăirii, prospețimea imaginilor și nemimarea cântării sentimentelor singurătății și melancoliei – iată doar câteva repere de bază care ne îndreptătesc să credem că poeta Lidia Codreanca s-a născut anume cu această plachetă („Elegii de Parnas” – n.n.).

Vasile Nastasiu

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Eugenia Bejan